

Beknopt verslag/conclusies van de openbare vergadering van de commissie Samenleving van de gemeenteraad Emmen op dinsdag 28 november 2017, aanvang 19.30 uur.

Aanwezig:

Voorzitter: de heer H. Huttinga
Commissiegriffier: mevrouw C.M. de Widt
Collegeleden: de heer J. Bos en de heer R.E. Kleine
Verslaglegging: mevrouw M.S.J. Stegink (Notuleerservice Mooi Werk)

De commissieleden: de heer K.P. Eggen (D66), de heer T.H. Gerth (CDA), de heer B. Hoeksema (Senioren Belang Noord), de heer L.H. Lambers (Wakker Emmen), mevrouw D.S. Leal-Keen (Wakker Emmen), mevrouw A.G. Louwes-Linnemann (PvdA), mevrouw P. Mellema (CDA), mevrouw M.J. Meulenbelt-Schepers (PvdA), de heer D.M. Poelman (Wakker Emmen), de heer R.R. Pruischer (ChristenUnie), de heer J.C. Scheltens (VVD), de heer S. Slijepčević (Wakker Emmen), de heer P.J. van der Vaart (GroenLinks) en mevrouw R. de Weerd-van der Meij (DOP)

De vergadering start om 19.30 uur met een beatbox optreden van William Hummel en met breakdance door vier dansers van het SixStep DanceCenter van Adolfo Dooren. De optredens worden met meeklappen en applaus gewaardeerd.

Voorzitter Huttinga legt uit dat ze hebben opgetreden om een frisse start te geven aan de behandeling van de Cultuurnota en bedankt hen.

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Huttinga opent de vergadering om 19.40 uur en heet iedereen hartelijk welkom. Op voorstel van de voorzitter wordt punt 7D, de Cultuurnota, als eerste besproken bij de B-stukken.

2. Actuele mededelingen vanuit het college/presidium

Wethouder Bos kondigt aan, dat de overgang per 1 januari van een aantal taken naar de Stichting de Toegang mogelijk wordt uitgesteld tot februari of maart. Dat houdt verband met de grote respons op de vacatures. Eind deze maand wordt uitsluitel gegeven.

3. Presentatie: n.v.t.

4. Spreekrecht

De heer Wolters spreekt als voorzitter van het Overleg- en SamenwerkingsOrgaan van Gehandicapten (OSOG). Vooraf spreekt hij zijn waardering uit voor de gastvrije en zorgzame wijze waarop mensen met en zonder een handicap altijd worden ontvangen door het personeel van het gemeentehuis.

De heer Wolters spreekt in, omdat de gemeente zijn uiterste best doet, maar niet alle chronisch zieken op dezelfde wijze behandelt. Zijn bijdrage heeft hij ook via de griffie toegestuurd. Hij is zelf onder meer visueel gehandicapt, maar gebruikt niet graag de aangeboden middelen. De heer Wolters heeft ondervonden, dat hij, nu hij geen inkomensafhankelijke CAK-bijdrage meer hoeft te betalen voor een Wmo-voorziening, ook niet meer in aanmerking komt voor de eenmalige jaarlijkse uitkering voor chronisch zieken van 300 euro van de gemeente. Hij vindt dit niet terecht, omdat hij wel extra kosten heeft. Dit overkomt meer mensen. Is de raad hierin gekend? In een gesprek met de gemeente op 6 november werd gezegd, dat het los stond van de inkomensafhankelijke CAK-bijdrage. Het OSOG laat de kwestie ook bekijken door de Ombudsman en het College voor de Rechten van de Mens. Kan de raad het OSOG hierin ondersteunen?

Senioren Belang Noord vraagt of men ook contact heeft gehad met het CAK. **De heer Wolters** antwoordt, dat de afdeling van de gemeente na de bespreking heeft bevestigd, dat de regels bepalen, dat geen uitkering wordt gegeven, als men geen CAK-bijdrage betaalt.

CDA legt uit, dat de uitkering een vervolg is op de afgeschafte Wtcg-uitkering. De gemeente heeft de uitkering gekoppeld aan de CAK-bijdrage, omdat ze niet alle chronisch zieken in beeld heeft. Kan de heer Wolters wel een goede regel bedenken? Bij de landelijke regel was het systeem ook niet waterdicht. **De heer Wolters** ziet graag een evenredige verdeling onder alle chronisch zieken, of men wel of niet een CAK-bijdrage betaalt. De gemeente weet wel aan wie ze een hulpmiddel ter beschikking stelt. Alle extra kosten kan de heer Wolters aantonen. De wethouder heeft bij de OSOG gezegd dat er te weinig geld is voor iedereen. In de toekomst moet het beter geregeld worden. De raad moet daarin meebeslissen. Eventueel kunnen, net als voor andere projecten, algemene middelen worden gebruikt.

De heer Te Nuyl spreekt in bij agendapunt 7A als voorzitter van Plaatselijk Belang Noordbarge. De EOP van Noordbarge heeft meegewerkt aan het Rekenkameronderzoek. Men heeft het rapport ontvangen, zonder uitnodiging erop te reageren. Het bestuur heeft het rapport besproken, gereageerd naar de Rekenkamercommissie en een brief gestuurd naar de gemeenteraad. Op de verdiepingsdag op 26 september is het initiatief genomen om een werkgroep van raadsleden en EOP-leden op te richten, "Maten in maatwerk". Het eerste overleg is op 29 november en dat is het begin van een proces. Er is veel te bespreken. Nu wordt echter al aan de raad voorgelegd om het college te vragen de aanbevelingen over te nemen. Als de raad hiermee instemt, brengt dat de wethouders in een lastige positie.

DOP merkt op, dat het instellen van een werkgroep een van de aanbevelingen is. **De heer Te Nuyl** noemt de aanbevolen controle op de werkwijze van EOP's als voorbeeld van een te bespreken punt. In het rapport komt het woord 'controleren' veertig keer voor, 'vertrouwen' twee keer. Helaas is de 'Plan Do Check Act cirkel' vervangen door een 'planning en control cyclus'.

GroenLinks begrijpt de zorgen, maar wijst erop dat het besluit pas valt in de raadsvergadering. **De heer Te Nuyl** reageert, dat als het stuk nu een A-stuk wordt, het als hamerstuk door de raad gaat. De commissie moet beoordelen of dat verstandig is.

Mevrouw Marwitz gaat als directeur van de Kunstbeweging in op de Cultuurnota. Zij is heel blij met de nota, omdat hiermee een vervolg gegeven wordt aan de cultuurbeleidsperiode 2014-2017. De titel 'Van Goede Grond' is een eerbetoon aan het gedachtegoed van wijlen de heer Wilms. Wethouder Kleine heeft in korte tijd een gedegen beleidsstuk neergelegd. De gemeente wil samenwerken met de cultuursector in het belang van de inwoners en is zelf ook meer vraaggestuurd gaan werken. Regelgeving en communicatie moeten daar wel op worden afgestemd. De keuze voor een buurtcultuurfonds is een goed vervolg op de in het culturele jaar gegeven subsidie, die veel initiatieven heeft opgeleverd. De cultuurmonitor laat een stijging zien van culturele activiteiten. Mevrouw Marwitz is blij met de keuzes voor een kunstcommissie, voor professionalisering van de erfgoedsector, voor talentontwikkeling en voor een culturele broedplaats in het oude dierenpark. Een zojuist gehoord idee is, om er ook een alcoholvrije disco voor jongeren van 14 tot 17 jaar te realiseren. Bij een bezoek aan Denemarken heeft mevrouw Marwitz voorbeelden gezien van broedplaatsen en van het revitaliseren van dorpen. Een presentatie daarover wordt voorbereid. Nieuw is de verbinding tussen cultuursector en het sociale domein. De kunstbeweging wil zich daarvoor van harte inzetten. Als cultuur een onderdeel is van de samenleving en er op veel manieren betrokkenheid en verbindingen zijn, is het aantrekkelijk werken, wonen en recreëren. Mevrouw Marwitz hoopt dat de raad een inspirerend en kleurig plaatje voor zich ziet van Emmen als culturele dynamische stad.

CDA vraagt of het de Kunstbeweging gelukt is om een culturele infrastructuur op te bouwen.

Mevrouw Marwitz antwoordt dat de hernieuwing is begonnen, maar nog niet af is. Wel is een digitale culturele marktplaats opgezet met meer dan honderd aanbieders en in wijken en dorpen

wordt samengewerkt met EOP's. Het is een lastig proces, omdat de logica van het samen doen is wegevalen.

Mevrouw Hoek spreekt namens het ErfgoedNetwerk Emmen. De inspraak is gezamenlijk opgesteld en via de griffie toegestuurd. Omdat veel organisaties bij het netwerk betrokken zijn, is het een lang verhaal geworden. Mevrouw Hoek geeft nu een samenvatting. Het netwerk is heel blij met de nota. Voor het eerst wordt het erfgoedveld gezien als een beleidsterrein en zijn de ambities vertaald in financiële middelen. Erfgoed heeft de basis gelegd voor cultuur. Het veen heeft ondernemende arbeiders aangetrokken en zonder hen zou Emmen geen bekende muzikanten of Nobelprijswinnaar hebben opgeleverd en geen industriële ontwikkeling. Het is wennen om het erfgoed te vermarkten, omdat men het lange tijd niet als bijzonder heeft ervaren. Dat is veranderd. De oudheidkamer is gesloten, maar er zijn nu acht andere musea, waarvan er twee zijn erkend. Men wil de Collectie Brands semiprofessioneel maken. Daar is drie keer twintig uur voor beschikbaar. Het kan een grote parel worden. Naast de big five kunnen musea uitgroeien tot toeristische trekpleisters. Om het erfgoedveld mee te nemen in andere beleidsterreinen en te ondersteunen is een fulltimemedewerker nodig. Het nu uitgetrokken bedrag is niet toereikend voor de vier organisaties in de erfgoedparagraaf. Als er geen aanvullende middelen komen, gaat wat is opgebouwd weer verloren. Mevrouw Hoek wijst tenslotte op de stelling in de nota.

CDA vraagt of men al met het college in gesprek is over professionele ondersteuning en of men zich al een erkende overlegpartner voelt. **Mevrouw Hoek** antwoordt dat het binnen de huidige regels niet mogelijk is een EOP te worden. Men voelt zich zeker gewaardeerd, maar de continuïteit van een EOP ontbreekt. De raad kan hier iets aan veranderen. **CDA** begrijpt dat men de continuïteit wil borgen.

Senioren Belang Noord vraagt of het ErfgoedNetwerk gebruik heeft gemaakt van de gelden uit het fonds museale voorzieningen. Daar is onvoldoende gebruik van gemaakt. De gemeente moet er meer aandacht aan schenken. **Mevrouw Hoek** antwoordt dat men in de eerste jaren geld uit het fonds heeft ontvangen. Ook wijst men organisaties nu regelmatig op deze mogelijkheid.

Wakker Emmen vraagt hoe het ErfgoedNetwerk de verjongingsslag denkt te maken. **Mevrouw Hoek** legt uit dat men meer wil inzetten op educatie en zo ook jongeren en jongere ouders hoopt te bereiken die mee willen helpen op projectbasis.

Voorzitter Huttinga wijst de commissie erop, dat het de bedoeling is vragen aan de inspreker direct te stellen, zonder lange inleiding.

5. Rondvraag

PvdA heeft een vraag naar aanleiding van stuk 11D over de inspecties jeugd. In de bijlage van de brief staat dat de monitoring is afgesloten en de aanbevelingen zijn uitgewerkt in trajecten en dat blijvende aandacht nodig is voor een aantal aanbevelingen. Kan de raad op de hoogte worden gehouden van de ontwikkeling van de verbeterpunten?

Wethouder Kleine antwoordt dat monitoring en onderzoek gewoon doorgaan en dat de raad op de hoogte zal worden gehouden.

PvdA vraagt hoe het gaat met de ondersteuning van burgers bij de keuze van een zorgverzekering. Wordt iedereen bereikt? Is nog extra inzet nodig? PvdA wordt graag voor 1 februari op de hoogte gebracht van het gebruik en effect.

Wethouder Bos antwoordt, dat er erg veel meldingen voor ondersteuning zijn binnengekomen. Toch blijft men mensen hiertoe uitnodigen. Als de vrijwilligers de vraag niet aankunnen, zal extra ondersteuning worden ingehuurd. De toegezegde evaluatie na afloop zal waarschijnlijk in februari naar de raad gaan en bevat veel informatie. Het heeft geen zin om tussentijdse cijfers te geven.

PvdA maakt zich zorgen over mensen die niet reageren en die een pakket hebben, dat past bij hun zorgvraag, maar niet bij hun portemonnee.

6. **Bespreken C-stukken: n.v.t.**

7. **Bespreken B-stukken (gewijzigde volgorde)**

7D Cultuurnota 2018-2021 "Van Goede Grond" + bijlagen RIS.8431 t/m RIS.8433

Als inleiding bij de nota wordt een korte film getoond, waarin wethouder Kleine, fietsend door de gemeente, laat zien wat er al vernieuwd is en hoe men dit verder wil uitbouwen. In de film komt aan de orde hoeveel het jaar als culturele gemeente heeft opgeleverd, dat het belangrijk is dat iedereen kan meedoen, jong en oud, via onder meer Kunstbeweging en bibliotheek, dat er blijvende aandacht is voor erfgoed en dat er een culturele broedplaats komt in de oude dierentuin. Daarvoor moet goed worden samengewerkt. Volgens de wethouder mag Emmen trots zijn op wat er in de gemeente gebeurt.

Eerste termijn

Wakker Emmen vindt dat de vergadering leuk is begonnen. In 2015-2016 heeft de gemeente flink ingezet op cultuur. Wakker Emmen is blij dat men cultuur op deze manier verder aandacht gaat geven. Voor ouderen is cultuur belangrijk om actief betrokken te blijven en voor jongeren om zich te ontwikkelen. Hoe kan de middengroep van jongeren, die niet heel actief en ook niet heel passief is, worden betrokken? Daar is winst te behalen. Wat vindt de wethouder daarvan? Kunnen scholen niet meer investeren in het lokale cultuuraanbod, door bijvoorbeeld een bezoek aan het Veenpark?

D66 vraagt of scholieren verplicht naar het Veenpark zouden moeten. **Wakker Emmen** doelt meer op promoten. **VVD** vindt dat niet alleen de mening van de wethouder, maar ook die van collega raadsleden kan worden gevraagd. **Wakker Emmen** onderschrijft dat.

Wakker Emmen begrijpt dat de vijf centrale culturele instellingen meer verbonden moeten zijn. Hoe wordt dit uitgewerkt? Kan een bibliotheek samenwerken met een meer commercieel theater? Hoe zien wethouder en collega's dat?

PvdA is blij met de nota en met de inspraak van de samenleving daarin. PvdA is blij met meer financiële zekerheid op lange termijn voor initiatieven, het uitdagen van scholen om een eigen cultuurvisie te formuleren, een speciaal ouderenprogramma, de rol voor het ErfgoedNetwerk en het gebruik van een deel van de Kleinsmagelden. Gaat de gemeente regie voeren om iets nieuws in plaats van het poppodium te krijgen? Is er financiële ruimte voor nieuwe initiatieven? Komt er in de culturele broedplaats in het oude dierenpark werkelijk een ruimte voor ontmoeting, zoals die er was in de kelder van de muziekschool, of is dat nog maar een mogelijkheid? Waarom is het fonds voor museale voorzieningen verkleind? Kunnen eenmalige initiatieven voorfinanciering krijgen?

Voor **CDA** is de hoofdvraag of de nota culturele voorzieningen laagdrempelig maakt. Er is al veel gerealiseerd, maar nu wordt van de professionele culturele instellingen een gezamenlijke afstemming gevraagd, gebaseerd op de gemeentelijke visie en vraag. Die zijn per instelling uitgewerkt. CDA moedigt deze samenwerking aan. Het is goed, dat er in het Rensenpark een culturele broedplaats en een podium komen en dat Kleinsmagelden aan kinderen worden besteed. Waarom is een nieuwe kunstcommissie nodig? Het ErfgoedNetwerk is uitgenodigd om voor vier jaar subsidie aan te vragen. Is dat hiermee voldoende geholpen? Hoe ziet de wethouder dat? CDA concludeert, los van de twee vragen, dat de nota inderdaad culturele voorzieningen laagdrempelig maakt.

D66 is blij om in de commissie Samenleving te zitten en zo'n voorstelling te krijgen. D66 is het eens met het positieve oordeel van de sprekers mevrouw Marwitz en mevrouw Hoek. Emmen was een jaar culturele gemeente van Drenthe, iets wat is aangezwengeld door wijlen wethouder Wilms. De nota gaat hierop door. In de film komen de drie lijnen, de culturele basis, de cultuurparticipatie en de creatieve verbindingen goed aan de orde. Op scholen krijgt lokale cultuur al veel aandacht in de cultuureducatie. Scholen moeten zelf kunnen bepalen waar men heen gaat.

Wakker Emmen wil niet verplichten maar promoten. **D66** reageert dat scholen goed weten wat er in de gemeente te vinden is.

DOP heeft de nota volledig omarmd en is blij dat deze met een brede inbreng uit de bevolking tot stand is gekomen. Wel moet er een potje komen voor nieuwe ontwikkelingen, hopelijk vanuit jeugd.

VVD geeft als compliment dat de nota met veel inspraak tot stand is gekomen en dat de insprekers positief zijn over de nota. **VVD** is blij met de te vormen kunstcommissie. Een subsidieperiode van vier jaar vindt men lang. Blijkbaar is dat welkom bij de organisaties, maar er kan in vier jaar veel gebeuren. **VVD** is het eens met de inzet van Kleinsmamiddelen, maar vraagt zich af of dat voor 0-4-jarigen zin heeft. Het is goed dat de kunstcommissie flexibel is en met externe adviseurs werkt. Kunst moet inspireren en prikkelen en een lust voor het oog zijn. Dat kunstenaars een binding met Emmen moeten hebben, vindt **VVD** niet per se nodig. Het gaat erom dat Emmen in een groter gebied bekend wordt.

ChristenUnie beschouwt cultuur als de ziel van de gemeente. Het weerspiegelt de historie en de manier van samenleven en geeft ontspanning en betekenis. **ChristenUnie** is daarom blij met de nota en met de drie programmalijnen. Wel is de culturele infrastructuur kwetsbaar geworden door het wegvallen van CQ. Het is een uitdaging dit gat op te vullen en weer een zichtbare en vindbare infrastructuur te krijgen, vooral ook voor kinderen en jongeren. Een muziekschool ontbreekt. Er is meer nodig dan een kunstcommissie. De gemeente moet zorgen dat in het mensenpark ruimte komt voor de huisvesting van verschillende culturele instellingen, zodat een cultureel kwartier ontstaat. Het is belangrijk zicht te hebben op het leegkomen van kerken en kansen voor herbestemming niet mis te lopen. Kerken zijn als religieus erfgoed vaak beeldbepalend. Met de cultuurnota wordt wel een enkel stapje vooruitgezet, maar het is nodig om ook bij kunst en cultuur ambitie te blijven tonen en te investeren.

D66 vraagt of **ChristenUnie** pleit voor een mini-CQ. Weet men of er behoefte aan is bij de bevolking? **ChristenUnie** pleit niet voor een mini-CQ, maar mist een muziekschool. Via een platform kunnen docenten, als ondernemers, beter gevonden worden. In de ontwikkeling hiervan kan de kunstbeweging een rol in spelen.

Het doet **GroenLinks** deugd, dat de vergadering is gestart met muziek. De barrière voor cultuur in het gemeentehuis is geslecht. **GroenLinks** is blij met de nota, maar heeft een paar vragen en opmerkingen. Zijn er stringente afspraken met het Atlas Theater over de verantwoording wat betreft samenwerking? Kan Loods 13 tot 2020 beschikken over de huidige ruimte? Bij het overleg over de centrumprogrammering mist **GroenLinks** het gesprek met omwonenden. Ook mist men in de nota streektaal als item. In de participatiewebshop moet cultuur concurreren met educatie en sport. **GroenLinks** vraagt de wethouder om uit te zoeken of de uitgaven van de participatiewebshop gekoppeld kunnen worden aan de drie potten, cultuur, educatie en sport. De musea in de gemeente zijn er al op gericht en goed uitgerust om scholen educatie te bieden.

VVD vraagt of **GroenLinks** de keuzevrijheid in de participatiewebshop wil beperken. **GroenLinks** is benieuwd hoe gelden die voor cultuur bestemd zijn, zoals de Kleinsmagelden, of voor educatie, van Stichting Leergeld, worden afgenomen in de participatiewebshop. **PvdA** reageert dat de Kleinsmagelden dienen ter voorkoming van armoede bij kinderen in brede zin. **D66** wijst in dit verband op het jeugdsportfonds en vraagt wat **GroenLinks** ervan vindt als blijkt dat men in de participatiewebshop kiest voor sport en weinig voor cultuur. **GroenLinks** vindt dat ook goed, maar dan zou de gemeente cultuur meer onder de aandacht moeten brengen.

Senioren Belang Noord vindt de cultuurnota goed geschreven. Men waardeert vooral de aandacht voor een actieve verbinding met de samenleving, evenals de aandacht voor cultuurparticipatie van ouderen en voor de bibliotheek. Een bibliotheek is meer dan een uitleenvoorziening. **Senioren Belang Noord** ziet een dergelijke maatschappelijke bibliotheek graag in het Rensenspark komen, in samenhang met andere culturele voorzieningen. Het is goed dat de kunstbeweging zich richt op jongeren en senioren, met aansturing door de

cultuurcoaches. Vrijwilligers zijn het cement in de samenleving en moeten inderdaad ondersteund worden. De inzet op een passend cultureel aanbod voor ouderen is heel belangrijk. Naast bijvoorbeeld sport zijn zingeving, kwaliteit van leven en deelname aan de samenleving bepalend voor een goede gezondheid. **D66** merkt op, nooit ontkend te hebben, dat bijvoorbeeld muziek ook belangrijk is. **Senioren Belang Noord** vindt ook, dat zowel sport als cultuur belangrijk zijn. Cultuurparticipatie draagt bij aan het tegengaan van eenzaamheid. Voor de participatie van senioren is een verbinding tussen cultuurbeleid, zorg en welzijn, openbaar vervoer en armoedebeleid essentieel. Tenslotte is de ontwikkeling van erfgoed goed voor de identiteit van de gemeente en voor het toerisme.

Reactie eerste termijn

Wethouder Kleine kondigt aan, dat de film een onderdeel wordt van het digitale magazine over de cultuurnota, bedoeld voor een breder publiek. Alle complimenten en vragen duiden erop dat het onderwerp leeft.

Over het betrekken van de middengroep jongeren, staat een afspraak gepland met de jongerenraad en met Jimmy's.

Het promoten van de lokale cultuur gebeurt al met het buurtcultuurfonds en door scholen te benaderen om, samen met cultuurcoaches, aandacht te geven aan lokale cultuur.

Het college heeft de vijf professionele instellingen een gezamenlijke visie gevraagd op bereikbaarheid en laagdrempeligheid. Daar is in januari overleg over.

Over de invulling van het middensegment van de popmuziek, heeft de gemeente een eerste bijeenkomst gehad met een aantal poporganisaties.

Monitoren gebeurt bij alle culturele instellingen.

Door een deels flexibel budget is er zeker financiële ruimte voor nieuwe initiatieven.

Wat betreft gebouwen in het Rensenpark is er al overleg over een concrete invulling richting Kadernota. De commissie BME spreekt morgen over de fysieke invulling.

Het fonds museale voorzieningen is verkleind vanwege andere subsidiering van langer bestaande instellingen. In de communicatie gaat men erop inzetten dat kleinere initiatieven het fonds weten te vinden. Voorfinanciering is niet nodig, omdat aan de voorkant subsidies worden verstrekt.

Een kunstcommissie wordt ingesteld, omdat bij de inrichting van het Raadhuisplein is gebleken, dat specifieke kennis nodig is. Ook in veel dorpscentra is dit aan de orde. Kunstenaars kunnen ook van buiten komen, maar er moet wel een binding zijn.

De meerjarige subsidie geeft een aantal instellingen meer rust en ruimte om aan structurele zaken te werken. Er komt nog een gesprek met het ErfgoedNetwerk over in hoeverre men met een vierjarige subsidie geholpen is. Een bedrag van € 15.000 is nog gereserveerd voor jeugd.

Bij bezoek aan een peuterspeelzaal bleek, dat ook peuters tekenen en kleuren waarderen. Bij de voorscholen is culturele ontwikkeling als vijfde pijler opgenomen.

Over het gat dat CQ laat vallen, lopen gesprekken met de Kunstbeweging. Op scholen is er maar deels aandacht voor muziekonderwijs en verenigingen hebben moeite jeugd vanaf de basisschool over te nemen. Aan die infrastructuur zal op een meer flexibele manier invulling worden gegeven dan in de vorm van een muziekschool.

De gemeente is in overleg met de bibliotheek en de Kunstbeweging of een andere locatie beter is, bijvoorbeeld het Rensenpark. Dan wordt ook het CBK erbij betrokken.

De afspraken met het Atlas theater zijn in een overeenkomst vastgelegd.

De huisvesting van Loods 13 is niet gegarandeerd. Eventueel wordt samen gezocht naar nieuwe huisvesting.

Via het Huus van de Toal en het Drents liedjesfestival is er aandacht voor de streektaal.

Op 14 december is in het Atlas theater een zintuigencongres, waar senioren welkom zijn.

Op een vraag van **D66** antwoordt **wethouder Kleine** dat hij een rol ziet voor de Kunstbeweging om het muziekonderwijs te faciliteren.

Tweede termijn

Wakker Emmen vraagt de wethouder of hij gaat sturen als de samenwerking tussen de culturele instellingen niet goed loopt. Wakker Emmen is blij, dat aan scholen aandacht wordt

gevraagd voor de lokale culturele instellingen. Wakker Emmen benadrukt, dat aandacht voor erfgoed in dorpen en wijken goed is voor de sociale cohesie en leefbaarheid.

PvdA is blij dat de gemeente regie heeft genomen bij nieuwe initiatieven. Hangt het af van de commissie BME af of er een culturele broedplaats komt? In de nota staat niet duidelijk genoeg, dat de culturele broedplaats een plaats moet worden waar mensen elkaar kunnen vinden. PvdA is blij met de mogelijkheid van voorfinanciering. Het antwoord over het fonds museale voorzieningen vindt men nog niet duidelijk.

D66 is blij met de antwoorden over popmuziek, de culturele broedplaats en de streektaal. Mooi is ook dat in de nota aan alle leeftijden wordt gedacht en dat men in gesprek gaat met jongerenraad en Jimmy's.

DOP ziet de nota als een nota in ontwikkeling, met mogelijkheid tot uitbreiding. Naar aanleiding van de vraag van het ErfgoedNetwerk is het belangrijk, dat wat nu in de nota staat, ook na vier jaar een vervolg krijgt.

ChristenUnie ziet ernaar uit, dat er een cultuurgebouw in het Rensenspark komt, maar is niet gerust over het muziekonderwijs. Het muziekonderwijs op een basisschool is anders dan op een muziekschool. De vraag over religieus erfgoed is nog niet beantwoord.

GroenLinks geeft een pluim voor het filmpje. Deze promotie is ook toegankelijk voor laag geletterden. Het is goed, dat de gemeente Loods 13 zo nodig helpt bij het zoeken naar nieuwe ruimte. Hoe zit het met de besteding in de participatiewebshop in relatie tot de drie pijlers?

Senioren Belang Noord vindt dat een museum zichzelf moet kunnen bedruipen. Collectie Brands heeft daarvoor de beste papieren. Dat museum heeft meer ruimte nodig en wil samen met bedrijven de collectie verder uitbreiden. De vraag naar meer ruimte voor collecties kan beantwoord worden met een verzamelgebouw voor kleinere musea in het Rensenspark. Kan de wethouder hierover een zinsnede opnemen in de cultuurnota?

VVD denkt dat dit idee beter via een amendement ingebracht kan worden inclusief de financiële dekking. Volgens **Senioren Belang Noord** kan ook het college lef tonen met financiering vanuit verschillende beleidsterreinen. **CDA** vraagt of de bibliotheek en de museale voorziening dan in één gebouw ondergebracht kunnen worden. **Senioren Belang Noord** denkt dat dit goed kan en dat ze elkaar versterken. Het lijkt **VVD** niet wenselijk als die voorzieningen eerst tijdelijk in een bestaand gebouw worden ondergebracht. In het mensenspark moet kwalitatief hoogstaande architectuur komen. Is er financiële dekking voor een nieuw pand? Het idee is wel goed, maar een museale voorziening kan nu nog niet in het mensenspark komen. **VVD** zal een eventueel raadsvoorstel op zijn merites beoordelen.

Reactie tweede termijn

Wethouder Kleine houdt de vinger aan de pols wat betreft de samenwerking van instellingen. Dat doet men via de subsidierelatie. Als het niet goed loopt, treedt de wethouder sturend op.

De uitkomst van de aanstaande commissievergadering BME is geen randvoorwaarde voor een culturele broedplaats in het park. Die wordt daar niet besproken. De plannen voor de ontwikkeling van het Rensenspark moeten nog gemaakt worden, inclusief het kostenplaatje. Het is nog niet in de begroting opgenomen. Het college spant zich in om het in de kadernota op te nemen, maar kan dit niet beloven.

Het lijkt alsof het fonds museale voorzieningen kleiner is geworden, maar dat is omdat grotere instellingen in de nieuwe opzet via reguliere subsidie worden meegenomen.

De Kunstbeweging heeft zeker een rol ten aanzien van het muziekonderwijs.

De vraag over religieus erfgoed wordt doorgeleid aan wethouder Otter.

Wethouder Kleine en Bos zullen uitzoeken hoe cultuur in de participatiewebshop is opgenomen. Het opnemen van een toezegging in de cultuurnota over een museaal verzamelgebouw in het Rensenspark gaat veel te ver. Wel zal men binnenkomende initiatieven beoordelen.

Voorzitter Huttinga concludeert dat het stuk als B-stuk naar de raad gaat, omdat PvdA het nog terug wil nemen naar de fractie. PvdA moet tijdig aan het presidium laten weten of het toch een A-stuk kan worden.

7A RKE Rapport EOP's "One size fits all?" + bijlage 17.077188

Eerste termijn

PvdA spreekt haar dank uit voor het rapport en wil de aanbevelingen ter kennisgeving aannemen. Het is goed, dat de coalitie wil investeren in maatwerkoplossingen en initiatieven van EOP's en dat men bewoners en verenigingen wil ondersteunen. Worden de uitkomsten van de verdiepingsdag hierin meegenomen? Gemeentelijk beleid en burgerinitiatieven werken elkaar wel eens tegen. Een goed voorbeeld van samenwerking is het project 'Emmen gezond', kort en snel en bottom-up. Het Voor elkaar festival, een bewonersinitiatief met als doel samenwerking te verbeteren en te vieren, zou een jaarlijks vervolg moeten krijgen. Hiermee kan de samenwerking tussen burgers en gemeente continu aandacht krijgen. Bewoners moeten het 'right to challenge' en het 'right to bid' krijgen. De gemeente zou dienstbaar en rechtvaardig moeten zijn en praktische initiatieven moeten steunen. Samen met EOP's moet de gemeente kijken hoe die de brugfunctie kunnen vervullen. PvdA vraagt om inwoners niet te bestraffen, maar te belonen, niet in financiële zin, maar door open te staan en mee te werken.

Omdat niet alle partijen het met alle aanbevelingen eens zijn, vraagt PvdA het voorstel zo te wijzigen, dat men de aanbevelingen ter kennisgeving aanneemt. De geformeerde werkgroep kan dan eerst met de aanbevelingen aan de slag gaan.

Wakker Emmen heeft op de verdiepingsdag geconstateerd dat niet iedereen zich kan vinden in de aanbevelingen. Daarom is een werkgroep ingesteld, waar Wakker Emmen vertrouwen in heeft. EOP's doen goede dingen en daarom is een extra discussie nodig. Wakker Emmen neemt het rapport ter kennisgeving aan, maar stemt niet in met de aanbevelingen.

D66 merkt op, dat de werkgroep niet bedoeld is om te discussiëren, maar om na te denken over een nieuwe verordening. **Wakker Emmen** reageert, dat discussie goed is, omdat niet iedereen met alles instemde.

CDA vindt wel, dat er iets met de aanbevelingen moet gebeuren, maar wil er nu geen besluit over nemen. Er is een werkgroep gevormd en anders ligt er al teveel vast. Het besluit moet anders worden geformuleerd of er moet meer tijd genomen worden voor een besluit, waarin ook het resultaat van de werkgroep tot zijn recht komt.

Senioren Belang Noord sluit zich aan bij het voorstel van CDA. Bij aanbeveling 5 vraagt Senioren Belang Noord zich af of sancties zinvol zijn en wat ze inhouden. Wat wordt hier door het college mee bedoeld?

CDA merkt op, dat het aanbevelingen zijn van de rekenkamer en niet van het college.

D66 vindt EOP's belangrijk. Ze is bij drie EOP's langs geweest en was onder de indruk. Het geld wordt op een juiste wijze besteed. D66 is het eens met CDA dat een besluit pas genomen moet worden als de commissie haar werk heeft gedaan.

VVD is het eens met voorgaande sprekers. Niet alle aanbevelingen moeten nu een-op-een worden overgenomen. Men moet het proces afwachten.

ChristenUnie denkt dat de aanbevelingen wel aangenomen kunnen worden. Er kan altijd gemotiveerd van worden afgeweken. ChristenUnie verzet zich niet tegen de geopperde voorstellen, maar vindt het wel een lastige kwestie. Met presidium of fractievoorzitters zou overlegd moeten worden hoe men dit gaat doen.

GroenLinks sluit zich aan bij CDA en gaat ervan uit dat de werkgroep de aanbevelingen meeneemt.

DOP is gevallen over de voorstellen voor sancties, maar stemt in met het rapport. In de werkgroep kan men kijken welke aanbevelingen men aanneemt. Net als ChristenUnie vindt DOP dat het stuk nu kan worden aangenomen. Dat er zoveel vragen en aanbevelingen uit naar voren komen, komt doordat de raad zich tot nu toe niet zo heeft beziggehouden met de EOP's.

D66 vindt dat de omgekeerde weg. Het is beter als eerst de werkgroep aan de slag gaat. Nu staat de sanctiebevoegdheid in aanbeveling 5. Wat doe je daar dan mee? **DOP** reageert dat het een rapport is, geen verordening. Het instellen van een werkgroep is een van de aanbevelingen en DOP wacht af waar de werkgroep mee komt.

Voorzitter Huttinga wijst erop dat in het besluit staat dat de raad het college verzoekt om de aanbevelingen over te nemen. Dat is iets anders dan dat de raad de aanbevelingen vaststelt.

VVD leest het voorstel niet zo. Ook een verzoek is niet vrijblijvend.

PvdA herkent zich niet in de opmerking van DOP dat de raad weinig contact heeft met EOP's.

DOP leest in de aanbevelingen dat er toch wat schort aan het contact.

Reactie eerste termijn

Wethouder Kleine benadrukt dat het een stuk is van de Rekenkamercommissie, niet van het college. Een werkgroep is opgericht om in bredere zin te kijken naar de relatie overheid burger. Mogelijk wordt de verordening aangepast, maar dat is geen doel op zich. Hij adviseert de raad om dit besluit niet te nemen, maar mee te geven aan de werkgroep om mee aan de slag te gaan.

Voorzitter Huttinga acht het verstandig, dat het stuk niet op de raadsagenda komt. Het presidium gaat het bespreken en kijken naar een vervolgagenda. Hij constateert dat de commissie hiermee instemt.

7B RKE Rapport GGD "Toezicht met gezond verstand?" + bijlage 17.077131

Eerste termijn

DOP dringt er bij het college op aan, om voor het einde van het jaar met de nota gemeentelijk gezondheidsbeleid te komen. Daarmee is alles ondervangen.

GroenLinks heeft dezelfde mening.

ChristenUnie voorziet dezelfde problemen met de besluittekst als bij het vorige agendapunt. Bovendien bevat het aanbevelingen voor de raad waar men zelf iets mee moet doen. ChristenUnie verzoekt het presidium hierover na te denken.

VVD merkt op, dat veel informatie beschikbaar is, waar de raad te weinig mee doet. In de aanbevelingen wordt gepleit voor het opvragen van nog meer informatie. Roept de raad daarmee niet meer onheil over zich af? Bovendien lukt uitvoering van aanbeveling 2 niet meer op tijd.

D66 gaat mee met wat VVD zegt. Het contact tussen raden, waar aanbeveling 10 voor pleit, bestaat al. Wel moet bekeken worden waarom de belangstelling daarvoor afneemt en of men dit wil. Verder nodigt GGD regelmatig de raad uit en is GGD altijd bereid naar de raad te komen.

CDA vindt het moeilijk nu dit besluit te nemen. Aanbeveling 2 lukt niet meer. Verder moet het college onderbouwing geven aan additionele taken en niet de GGD, zoals in aanbeveling 7 staat. Over de invulling van aanbeveling 10 moet de raad zelf overleggen.

PvdA neemt de aanbevelingen liever ter kennisgeving aan. Ze zijn te specifiek en aanbeveling 2 lukt al niet meer. Aanbeveling 8 tot en met 13 zijn voor de raad zelf. Daar kan de nieuwe raad beter naar kijken. Voor de uitwerking van de evaluatie is minstens een jaar nodig na de verkiezingen. Bovendien verschillen de fracties van mening. PvdA vraagt om een werkgroep te formeren om met de aanbevelingen aan de slag te gaan. PvdA is het eens met wat D66 zei over informatie door de GGD.

Wakker Emmen heeft dezelfde mening als CDA over aanbeveling 7.

Senioren Belang Noord sluit zich aan bij de vorige sprekers.

Reactie eerste termijn

Wethouder Bos geeft aan, dat het gezondheidsbeleid klaar is. Het komt echter pas in januari of februari naar de raad, om een voorstelinfarct in december te voorkomen.

Voorzitter Huttinga concludeert, dat het presidium moet bespreken hoe men verder gaat met dit onderwerp. Tevens stelt hij voor om de structuur van het BOCE-verband en de daarin ontwikkelde matrixmethodiek mee te nemen in het verhaal.

D66 stemt daar mee in en wijst op de belangrijke rol van de drie gemeentesecretarissen hierin. Zij zouden er ook in meegenomen moeten worden.

Voorzitter Huttinga concludeert dat het goed is om dit in te brengen. Zo is het een goede nalatenschap is voor de nieuwe raad.

7C Plan van aanpak Opvang en Bescherming + bijlagen RIS.8405 en RIS.8406

Eerste termijn

CDA heeft op de bijeenkomst vorige maand begrepen dat gekozen is voor het uitgangspunt zelfstandig wonen, mede naar aanleiding van een onderzoek door de commissie Dannenberg. In dit gebied zou deze koers kunnen leiden tot 30% meer uitstroom uit beschermd wonen. Het blijkt niet bedoeld als bezuiniging en vraagt veel van de samenleving. Daar moet in geïnvesteerd worden, iets wat volgens CDA meer aandacht verdient. Omdat het ook gaat om drugsverslaafden, ex-gedetineerden en mensen met ernstige psychische problemen, passen hierbij geen volumeafspraken. Graag wil CDA hierover duidelijkheid van de wethouder. CDA is voor een samenleving waarin iedereen meedoet en dus voor de gekozen koers. Wel zijn duidelijke afspraken nodig over hoe je werkt aan acceptatie, bescherming en steun van de samenleving. De afbeelding op het rapport van de commissie Dannenberg is treffend.

PvdA vindt het uitgangspunt, een inclusieve samenleving, goed. Het gaat om een woonplek voor de kwetsbaren in de samenleving. Wel is een zorgvuldige communicatie naar buurtbewoners en andere betrokkenen heel belangrijk, omdat het tot allerlei gevoelens en onzekerheden kan leiden. Welke visie heeft men op communicatie en het betrekken van bewoners bij de uitvoering van het plan van aanpak en de verdere stappen? Het stuk is goed leesbaar, maar waarom zijn veel thema's weinig SMART geformuleerd? Hoe gaat het met de inhoud en kosten, wanneer Emmen straks geen centrumgemeente meer is? Zijn andere gemeenten betrokken? Wat is de pilot Optimaal Leven? Heeft men al een idee over de indicatiestelling via De Toegang? Is het onderzoek naar wat valt onder Wmo en wat onder Wlz landelijk of provinciaal/gemeentelijk? Wat is het nut en de noodzaak van een dergelijk onderzoek? Is er een tijdsplan voor hoe de raad verder geïnformeerd wordt?

Het doet **Wakker Emmen** goed, dat zorg- en cliëntorganisaties uitvoerig bij het plan betrokken zijn en dat ook is gesproken met cliënten uit de maatschappelijke opvang. Inzet van ervaringsdeskundigen is waardevol, cliënten voelen zich begrepen. Een inclusieve samenleving is de uiteindelijke opgave. Hoe gaat men antistigma-activiteiten vormgeven? Bij nieuwe begeleidings- en woonvormen zouden ook cliënten en onderwijs kunnen worden betrokken. Hoe wordt de extra aandacht aan jongeren geschonken?

Senioren Belang Noord benadrukt dat voor sociale inclusie geïnvesteerd moet worden in de samenleving. Communicatie is dus belangrijk, maar het belang van een standvastig bestuur moet ook niet worden onderschat. Hoe gaat indicatie door De Toegang eruit zien en kan De Toegang dat?

D66 leest een citaat voor over wat sociale inclusie inhoudt. De commissie Dannenberg heeft acht condities opgesteld, waarvan er vier zijn overgenomen. Daarnaast gelden drie andere voorwaarden. D66 complimenteert de afdeling over hoe de raad op een avond is bijgepraat over dit prima voorstel. Het is goed uitgelegd. D66 is het volledig eens met het plan.

ChristenUnie gelooft in een samenleving gebaseerd op naastenliefde. Elk mens is waardevol en verdient te worden beschermd als dat nodig is, ook kwetsbare mensen en mensen met verward gedrag. Het liefst gebeurt dat in hun eigen situatie en netwerk en zoveel mogelijk onafhankelijk van een instelling. ChristenUnie kan zich over het algemeen vinden in het plan. Een vraag heeft

men over de groei van de indicaties voor beschermd wonen. Dat zou door een toestroom uit andere financieringsstromen komen. Wordt dan de reguliere groep kleiner? Gaan die naar zelfstandig wonen of worden ze afgewezen? Het herindiceren moet zorgvuldig gebeuren. De lange looptijd is waarschijnlijk niet voor niets en toch is zelfstandig wonen de inzet. Dat wringt en vraagt uiterste zorgvuldigheid en tijd. Goede en betaalbare woningen zijn nodig. Wat voor nieuwe woonvarianten worden er ontwikkeld? De dag- en nachtopvang zijn nu gescheiden, maar kunnen beter gecombineerd worden in Emmen, zodat men niet tussen beide heen en weer hoeft. Aan de kwaliteit worden strenge eisen gesteld. Die kwaliteitskaders zijn bedoeld voor grotere partijen, maar vaak wordt de zorg uitgevoerd door kleinere partijen via pgb's. Is daar ook toezicht op? Eigenlijk is er te weinig geld. Is er nog speelruimte, in vergelijking met andere gemeenten?

GroenLinks vraagt of De Toegang volwassen genoeg is om de indicatie te doen en of er plannen zijn voor het strikter handhaven van de regiobinding in 2018. Een zorg is, dat er pas in 2020 een beleid voor de opvang van verwarde personen komt. Is dat te versnellen?

DOP vindt dat al veel is gezegd over de acceptatie door inwoners. Men moet ook kijken vanuit de mensen met problemen en zorgen dat ze niet in een voor hen "verkeerde" buurt terecht komen, bijvoorbeeld met risico van drugsgebruik.

Reactie eerste termijn

Wethouder Bos legt uit dat dit plan een kader is voor de verdere uitwerking. In de samenleving gaat het om cultuurverandering en die is niet af te dwingen. Partners in het sociaal domein, inwoners en cliënten gaan samen aan de slag met hoe men omgaat met deze algemene cultuurverandering. Bij concrete locaties zijn een zorgvuldige aanpak en maatwerk nodig. Een verandering binnen het beleid is ook, dat de cliënt meer regie krijgt, in combinatie met nieuwe woonvormen en ervaringsdeskundigen. Door deelname van de cliënt aan wijkactiviteiten leert men elkaar beter kennen.

Volumeafspraken worden inderdaad niet gemaakt. Landelijk zijn er wel globale cijfers over.

Thema's zijn SMART geformuleerd waar dat kon, maar er is nog financiële onzekerheid tot mei 2018 of langer. Over het verdeelmodel voor wanneer Emmen geen centrumgemeente meer is, wordt nog gesproken. De drie gemeenten willen wel samen blijven werken.

De Toegang speelt geen rol bij de maatschappelijke opvang, wel bij beschermd wonen, nu al, in samenwerking met deskundigen van beschermd wonen. De toekomst is afhankelijk van het overleg met Hoogeveen en Coevorden.

Bij de pilot Optimaal Leven gaat het om een integrale aanpak bij ernstige psychiatrische aandoeningen, waarbij een multidisciplinair team over de grenzen van zorgvormen en financiële stromen heen werkt. Er zijn drie proeftuinen.

De keuze tussen Wmo en Wlz wordt landelijk bekeken. Bij Wmo gaat het in principe om kortere indicaties richting zelfredzaamheid.

Per half jaar wordt het plan van aanpak geëvalueerd. Dit wordt teruggekoppeld naar de raad.

Cliënten wil men al betrekken, maar het is een goede suggestie om ook het onderwijs te betrekken. Met jongeren gaan de partners praten over de ondersteuning. Jongeren voelen zich vaak niet thuis in dit soort woonvormen.

De groei van indicaties beschermd wonen is het gevolg van een andere financieringsstroom. De reguliere groep wordt niet kleiner en afwijzing is zeker niet aan de orde.

Bij woonvarianten gaat het om de tijdsduur waarin professionele hulp aanwezig is. Dat kan 24/7 zijn tot maar een paar uur per dag. Ook kan men thuis ondersteuning krijgen.

Er worden landelijke en lokale kwaliteitseisen gesteld aan een contractpartner. De gemeente wil de kwaliteitseisen uitbreiden naar pgb-aanbieders.

Bij maatschappelijke opvang wordt binnen een verband van vier stedelijke gemeenten in het Noorden bepaald of iemand beter wel of juist niet in zijn eigen regio moet worden opgevangen. Ook wordt bijgehouden waar een cliënt heen gaat en vandaan komt.

Via maatwerk wordt bepaald in wat voor buurt een cliënt het beste kan komen wonen voor zijn herstel, bijvoorbeeld een prikkelarme omgeving of juist niet.

De dag- en nachtopvang kunnen inderdaad beter dicht bij elkaar gesitueerd worden, zowel gezien vanuit de cliënt als vanuit de hulpverleners, maar hoeven niet in hetzelfde gebouw te komen.

Tweede termijn

GroenLinks vraagt nog naar het beleid voor verwarde personen.

D66 vindt de communicatie bij de inloopvoorziening op het Bendienplein een goed voorbeeld. D66 heeft zorgen over de meicirculaire en het verdeelmodel. D66 vindt tenslotte, dat de vragen en opmerkingen van de Wmo-raad goed zijn beantwoord.

Wethouder Bos vindt het vreemd als in het plan zou staan, dat er pas in 2020 beleid voor verwarde personen komt. Men heeft nu al een beleid. Voor een regionaal beleid is wel tijd nodig, omdat dit met de andere raden met worden afgestemd. De wethouder zal naar de tekst kijken. **GroenLinks** geeft de betreffende pagina's aan de wethouder door.

Voorzitter Huttinga vraagt of het stuk als A-stuk naar de raad kan, als GroenLinks na contact met de wethouder aan de griffie laat weten dat men tevreden is. De commissie gaat daarmee akkoord.

7D Cultuurnota 2018-2021 "Van Goede Grond" + bijlagen RIS.8431 t/m RIS.8433

Besproken na de rondvraag.

7E Besluit Begrotingswijzigingen 2017-5 + bijlagen RIS.8484 en RIS.8485

De commissie heeft geen opmerkingen.

8. Bespreken A-stukken: n.v.t.

9. Onderwerpen ter bespreking: n.v.t.

10. Vaststellen verslag vergadering

10A Notulen van de commissie Samenleving van 3 oktober 2017

Voorzitter Huttinga constateert, dat er geen opmerkingen zijn. De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

11. Ingekomen stukken vanuit het college/presidium

Er worden geen te agenderen agendapunt genoemd.

12. Overige ingekomen stukken

Er wordt geen te agenderen punt genoemd.

13. Sluiting

Voorzitter Huttinga sluit de vergadering om 22.55 uur en wenst iedereen wel thuis.